Beszámoló Kölesd község környezeti állapotáról

Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás:

- Kölesd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2023. (VII.1) rendelete a nem a közterületek tisztán tartásáról és az elhagyott hulladék felszámolásáról,
- Kölesd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2022. (XI.7.) rendelete az avar és kerti hulladék égetés szabályairól,
- Kölesd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2017. (VII.18.) rendelete a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtéséről
- Kölesd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2016. (IX.13.) rendelete talajterhelési díjról
- Kölesd Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2013. (XII.31) rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól.

Területhasználat:

Közigazgatási terület (ha) 3812,74
Beépítésre szánt terület (ha) 182,75
Beépítésre nem szánt terület (ha) 3629,25

- temető (ha) 8,46
- idegenforgalmi célú terület (ha) 0,85
- sportterület (ha) 0,25
- erdőterület
  Gazdasági rendeltetésű erdőterület (ha) 387,48
  Védelmi rendeltetésű erdőterület (ha) 303,58
  Zöldterület (ha) 0,97
- Mezőgazdasági terület (ha) 2323,69
- Kertes mezőgazdasági terület (ha) 407,47
  - Természetközeli terület 2,06
  - Közlekedési és közműterület (ha) 40,21
  - Vízgazdálkodási terület (ha) 152,00

  A településen nagy területen folyik mezőgazdasági termelés. Vadkár előfordul, de összességében nem nehezítik az ingatlanok mezőgazdasági célú hasznosítását.

Hulladékgazdálkodás

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer lépett életbe, melyben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi.
A településen területén elhagyott hulladék nem található, de időnként problémaként merül fel az illegális hulladéklerakás a község közigazgatási területein belül, illetve kívül is. Ilyen esetekben az Önkormányzat megteszi a szükséges lépéseket.

Ivóvízellátás és szennyvízkezelés

Kölesd vízellátó hálózatának üzemeltetője a Nemzeti Vízművek Zrt.
2023. november 18. napján fejeződött be a KEHOP-2.1.3-15-2016-00033 azonosító számú projekt. A projekt keretében összekötésre kerültek a Kölesd-Borjád és Kölesd-Kistormás rendszerek, így egy irányból, Kölesd felől lesznek ellátva ivóvízzel. Az ivóvíz megfelelő minőségét az új kölesdi vízműtelepen telepítésre kerülő víztisztítási technológia biztosítja. A vízműtelep helye: Kölesd, 1139/31 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan.

A település ivóvízellátását az üzemben lévő kölesdi II. sz. kútról és az ezen kúttól mintegy 340 m-re, a 1139/31 hrsz.-ú önkormányzati területen létesített új kútról történik. Ez a terület egyben az új vízmű területe is. A meglévő kistormási kút a nagy távolság miatt felhagyásra került.
A tervezett műtárgyak biztonságos elhelyezéséhez az ingatlan bővítésére nem volt szükség, a kerítés áthelyezésével megfelelő védőterület lett kialakítva, az italbolt felőli oldalon, a kút védőterületéhez, és az épület elhelyezéséhez új kerítés készült, telekhatáron belül.
A kezelt víz egy térszíni tárolóba jut, onnan szivattyúk juttatják a hálózatba.
A vízkezelés során keletkező hulladékvizek ülepítés után a települési csapadékvíz csatornába kerül.
A beruházás során a komplex vízkezelési technológia alkalmazásával a kezelendő víz vas-mangántalanítását, illetve kémiai úton történő ammóniummentesítését valósítjuk meg, mely kezelést követően a távozó víz minősége kielégíti a 201/2001. (X.25.) Korm. r. előírásait. A kezelt víz vastartalma 0,2 mg/l, a mangántartalma 0,05 mg/l, ill. az ammóniumtartalma 0,2 mg/l alá csökken.

A településen nincs kiépítve teljeskörűen a kommunális szennyvíz csatornahálózat, az érintett utcákban (Hunyadi utca, Toldi utca, Borjád településrész) a szennyvíz gyűjtése egyedileg, háztartásonként külön gyűjtő aknában történik. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizet tengelyen szállítja el egy egyéni vállalkozó. A csatornahálózat kiépült rendszerében a keletkező szennyvizek elvezetése gravitációs szennyvízcsatornával történik, NA 200 gerinccsatornával és NA 150-es bekötőcsatornákkal. A hálózaton a gyűjtőhálózat és a szállítóvezeték teljes hossza mintegy 11465,52 m-t tesz ki.
A településtest morfológiai viszonyai miatt házi átemelők rendszerbe integrálása is szükségessé vált.

Felszíni vizek, vízelvezetés:
A településen keresztül folyik a Hidas patak, mely esővíz befogadó, esővizek, hóolvadás idején áradása nem okoz gondot.
Azonban a hirtelen leeső nagy mennyiségű csapadék elvezetése időnként problémát jelent a település lejtős részén lakóknak – részben a telkek végén fekvő szántóföldek egykori árkainak beszántása miatt.
Az Önkormányzat hosszútávú tervei között szerepel a település csapadékvíz elvezetésének megoldása, de ehhez jelentős pénzügyi forrásra lenne szükség.

A település határában folyik a Sió csatorna, amelynek áradása a település lakott részeit nem érinti hátrányosan.

A települések ár-és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003 (XII.9.) KvVM-BM együttes rendelet szerint Kölesd „C" enyhén veszélyeztetett.
A településen keletkező csapadékvizek fő befogadója a Sió. A csapadékvíz elvezető hálózat egy,vagy kétoldali nyílt árkos, részben gravitációs elvezetésű, részben szikkasztó jellegű. Intenzív esőzéskor a Hajnal utcában jelentkezett vízelvezetési probléma. Az árokrendszer tisztítását és karbantartását az Önkormányzat végzi. A település rendelkezik települési vízkár-elhárítási tervvel *(Ragó, 2019)*. A Terv alapján a szomszédos Kistormáson, a Hidas-patak mentén lévő I., II. sz. halastavak vize egy esetleges töltésszakadáskor Kölesd belterületén vonul le. A tavak vízjogi engedélyeinek mellékletében lévő üzemeltetési szabályzat betartása esetén veszélyhelyzet nem fordulhat elő.

A csapadékvíz-elvezetés több helyen is problémát jelent a településen. Első ütemben a Hajnal utca vízelvezetésének problémáját kívánja az Önkormányzat megoldani, amelyre vonatkozóan a szükséges tervek el is készültek. Jelen beszámoló időpontjáig több alkalommal is beadásra került a csapadékvíz-elvezetésre vonatkozó pályázat, azonban támogatásban nem részesült a település.

Energiagazdálkodás

Kölesd község villamosenergia ellátását az MVM Zrt. biztosítja, a Tamási alállomás (TAMS) és Paks alállomás (PAKS) 22 kV-os celláiból induló, szabadvezetékekre csatlakozó, 22/0,4 kV-os transzformátor állomásokon 34 keresztül. A község területén 13 db. E.ON tulajdonú transzformátor állomás található. A közvilágítást energiatakarékos fényforrások biztosítják.
Az ellátottság teljes körű.
A gázszolgáltató a térségben az MVM Zrt.

Levegőminőség:

A település levegőminősége kedvező, a területen nincs jelentős, a lakosságot zavaró légszennyező forrás.
Parlagfű okozta szennyezés fordul elő, jellemzően a település külterületi részein. Az Önkormányzat felé érkező, parlagfűre irányuló bejelentések kivizsgálásra kerülnek, és a szükséges intézkedéseket megteszi a Hivatal.

Zaj- és rezgésvédelem:

A település területén nem áll fenn zaj- és rezgésvédelmi probléma.

Települési zöldfelületek és természeti környezet:

A település zöldterületeihez tartoznak:

- járdák és úttestek közötti zöldsávok,
- sövények, fasorok,
- köztemető,
- egyéb zöldterületek.

Magántulajdon esetén, illetve az ingatlan közterülettel érintkező, telekhatárai mellett meglévő járdaszakasz esetében a tulajdonos feladata a tisztán tartás, valamint a hó- és síkosításmentesítés. A település közterületeinek, közparkjainak, köztemetőinek tisztán tartásáról - saját munkavállalói útján, illetve közmunkások bevonásával - az Önkormányzat gondoskodik.

Kölesd, 2026. október 8.

Greifenstein József
polgármester

Kölesd Községi Önkormányzat